

involvement in consideration of relevant issues, development of draft regulatory acts, inspections, investigations, and more.

II. External recruitment in the civil service involves the involvement of potential staff from outside. It should be noted that, following this procedure, both the organization and the candidate for the civil service make their choice, since for him it is a potential choice of a professional career and profession. Of fundamental importance to this type of recruitment is the degree to which the candidate for the vacancy and organization becomes attractive to each other and how the selection process is conducted.

Thus, we believe that in essence civil service recruitment should be seen as a two-way selection process, since the final decision is made by both actors in the process, namely the candidate for the vacant position and the organization. Nevertheless, the domestic practice of functioning of public administration shows that the belief that deciding on the appointment of a candidate for the post is a prerogative of the leadership is still significant.

References:

1. Veber, M. (1990). *Protestant-skaya étyka y dukh kapitalyzyzma* [Protestant Ethics and the Spirit of Capitalism]. Moskva: Prohress.

2. Oluyko, V. M. (2015). *Kadrovi protsesy v derzhavnomu upravlinni Ukrainy: stan i perspektyvy rozvytku: monohrafiya* [Personnel processes in public administration of Ukraine: the state and prospects of development]. Khmelnytskyy: Vyd-vo KHUUP.

Рущенко Р.Є.

аспірант,

Київський національний торговельно-економічний університет

ІСТОРИЯ СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Древні імперії, середньовікові королівства, а також сучасні держави причетні до вирішення таких питань, як: в якій мірі право збирати податки або приймати рішення на власний розсуд залишати на центральному рівні, а в якій передати місцевим чиновникам [1]. Історія децентралізації налічує більше чотириста років, розпочавши свій рух в Європі у XVII ст. У даний період громадські діячі та науковці стали шукати нові форми адміністративного устрою державного управління та побудови системи зав'язків в системі публічної влади [2]. Незважаючи на розвиток досліджень у питаннях децентралізації, до кінця XIX ст. більшість була переконана в тому, що головною моделлю державного устрою є сильна централізована держава, яка в Європі вважалась ідеальною моделлю державної організації. Проте вже на початку XX ст. виникла ідея розділення влади, яка була викладена в папській Енцикліці 1931 р. як форма проти сильноцентралізованої держави

нацистського, фашистського та соціалістичного формату. Головною метою такої ідеї було запобігти у перетворенні централізованих держав в авторитарні. Процес децентралізації ХХ ст. характеризувався розширенням повноважень органів місцевої влади у різних сферах, в тому числі й у бюджетній, та сфері міжбюджетних відносин. Відповідно до даних Світового банку, 63 із 75 країн які трансформувались та великих країн які розвиваються, на початку та в середині 90-х рр. ХХ сторіччя почали здійснювати кроки у напрямку децентралізації.

Після закінчення Другої Світової війни, розпочався рух до децентралізації. Сьогодні децентралізація стала своєрідною візитівкою демократичних країн Європи.

Ідеї та практика місцевого самоврядування в Україні мають давні традиції – від вічових зборів Київської Русі, запровадження магдебурзького права, інститутів козацької демократії, функціонування міських дум, губернських і земських установ, сільських сходів під час перебування України у складі Російської імперії, сільських, містечкових, волосних органів, повітових і губернських комісарів, дум за часів УНР. Певний розвиток отримали ідеї місцевого самоврядування на українських землях у складі Російської та Австро-Угорської імперій, де відбувались реформи місцевих органів влади, що мали відповідне значення для українського населення [3].

Дослідники відмічають зародження місцевого самоврядування у східнослов'янських племенах ще у додержавну епоху.

У добу Київської Русі елементи самоврядування яскраво виявлялись на рівні великих міст і регіону та отримали назву вічевої демократії. Віче перетворились в народні збори вільного дорослого чоловічого населення міст, що вирішували важливі громадські та державні справи. На відміну від князівської влади віче було носієм демократичної форми державності. В літописах віче вперше згадується в Білгороді близько 997 р., Новгороді – 1016 р., Києві – 1068 р., Володимиро-Волинському – 1097 р. [6].

У XIII-XIV ст. громади окремих українських міст стали домагатись права на самостійне вирішення питань міського життя, тобто самоврядування, яке традиційно називають магдебурзьким правом.

На українських землях в містах діяло не класичне магдебурзьке право, а пристосовані до місцевих умов його перероблені норми. Магдебурзьке право офіційно не було кодифіковане, тому статус кожного міста визначався комплексом привілеїв, дарованих йому.

Видатний український історик М. Грушевський, який досить критично ставився до ролі нової системи права, разом з тим відзначав: «Магдебурзьке право, одержане головнішими українськими містами ще в XV в., розривало той органічний зв'язок, що з'єднував город з землею; город перестав бути її центром, осередком її життя і перетворився в анклав: магдебурзьке право, запевняючи міській громаді автономію, zarazом вилучало її з адміністративного устрою землі, здійснювало з неї земські обов'язки, заміняючи їх на особний грошовий податок, неперехідною межею відграничувало територію міста від його округи» [4].

Особливості магдебурзького права в Україні: національна і релігійна нерівність, а також вплив місцевих умов і норм. Остаточо магдебурзьке право в Києві було ліквідоване – у 1835 р.

Магдебурзьке право сприяло внесенню в українські міста важливих рис західноєвропейського міського устрою, зблизило культурно-правові системи України і Західної Європи

В середині XVII ст. в результаті національно-визвольної війни українського народу утворилась українська козацька держава – Гетьманщина на території Наддніпрянщини, Сіверщини, Полісся та Східного Поділля. Адміністративний поділ Гетьманщини дублював структуру Війська Запорізького: територіальні одиниці відповідали ієрархії бойових підрозділів, забезпечуючи максимально швидку мобілізацію козацького стану. Тому Гетьманщину розглядають як розвинуту державну форму Війська Запорізького. Запорізька Січ не входила до жодного з полків, перебувала у складі Гетьманщини на правах певної автономії, обирала власного кошового отамана і підпорядковувалась безпосередньо гетьману.

Органи міського самоврядування на українських землях у другій половині XIX на початку XX ст. Західноукраїнські землі були розподілені між Австрією та Росією в результаті трьох поділів Польщі (1772, 1793, 1795 рр.). Землі, що відійшли до Австрії у 1772 р., називалися Королівство Галичини і Лодомерії. Галичина поділялася на Східну (з центром у Львові) й Західну (з центром у Кракові).

Реформи місцевого самоврядування в Російській та Австро-Угорській імперіях проходили як частина серії великих реформ 1860-70 років, що мали на меті глибоку модернізацію цих держав. Орган міського самоврядування в Галичині називався рада громадська, на чолі його стояв президент, який спирався на виконавчий орган – міську управу (в більших містах – магістрати). В 1889 р. Галицький сейм прийняв закон про громади для 30 найбільших міст Галичини, а 1896 р. – про самоврядування у 145 менших містах і містечках краю. Буковина у 1849 р. отримала статус окремого краю зі своєю адміністрацією і стала у 1861 році Герцогством Буковина, якому було надано автономію у вирішенні внутрішніх питань. На Буковині у місті Чернівці почав діяти крайовий сейм, який складався з 30 послів.

На українських землях, що входили до Російської імперії, органи самоврядування на рівні села-волості, губернії-повіту і міста були створені в результаті здійснення, відповідно, селянської (1861 р.), земської (1864 р.) та міської (1870 р.) реформ.

В європейській частині Російської імперії, включаючи Лівобережну та Слобідську Україну, засновувалися земські установи як органи регіонального (на повітовому та губерньському рівні) самоврядування.

Подальше реформування місцевого та регіонального самоврядування відбулося згідно Міського положення 1870 року, яке запроваджувалось у дев'яти губерньських і прирівняних до них містах України, а в інших містах реформа проводилась на розсуд міністра внутрішніх справ з урахуванням місцевих особливостей.

Незалежні українські уряди 1917-1920-х рр. намагалися реформувати місцеве самоврядування, спробувавши його українізувати. Універсали Центральної Ради разом з необхідністю реформи місцевого самоврядування підкреслювали її спадкоємність та еволюційний характер зміни влади на місцях.

Реформа децентралізації, розпочата в Україні у 2014 році з прийняттям ряду законодавчих актів, дала новий стимул для розвитку місцевого самоврядування на базовому рівні – через об'єднані територіальні громади.

Список використаних джерел:

1. Орзіх М. Самоврядні території в системі державного устрою України. *Місьцеве та регіональне самоврядування України*. Київ, 1993. Вип. 1–2. С. 64.
2. Пасічник М. Еволюція та характерні ознаки децентралізації публічного управління. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2010. № 4. С. 175–182. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2010_4_24
3. Євтушенко О.Н. Демократизація державної влади і місцевого самоврядування на принципі субсидіарності: досвід Німеччини. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія: Політологія*. 2008. Т. 93, вип. 80. С. 76–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2008_93_80_20
4. Бондаренко А.І. Вплив держави на формування місцевих бюджетів у країнах Європи. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Trpu/2010_4/doc/2/13.pdf